

Ulaşım Sistemleri ve Kalkınma

Kazanım: C.12.3

Ulaşım ağları ile yerleşme ve ekonomik faaliyetleri ilişkilendirir.

Modern Ulaşım Sistemlerinin Gelişimi

Günümüzdeki ulaşım sistemlerinin gelişmesinde Sanayi Devrimi'nin büyük rolü olmuştur.

Modern Ulaşım Sistemlerinin Gelişimi

Sanayi Devrimi'yle birlikte tarım ve hayvancılığa dayanan ekonomik sistem, köklü bir değişime uğramıştır.

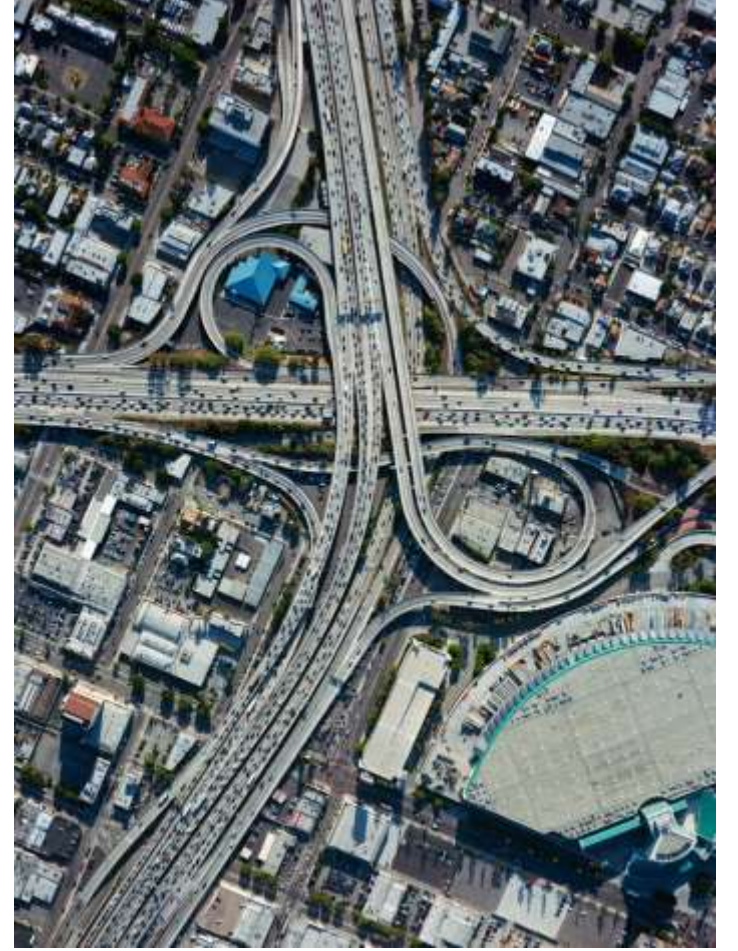
Modern Ulaşım Sistemlerinin Gelişimi

Üretim ve tüketimin artması, taşıma faaliyetlerinin yaygınlaşmasına ve önem kazanmasına neden olmuştur.

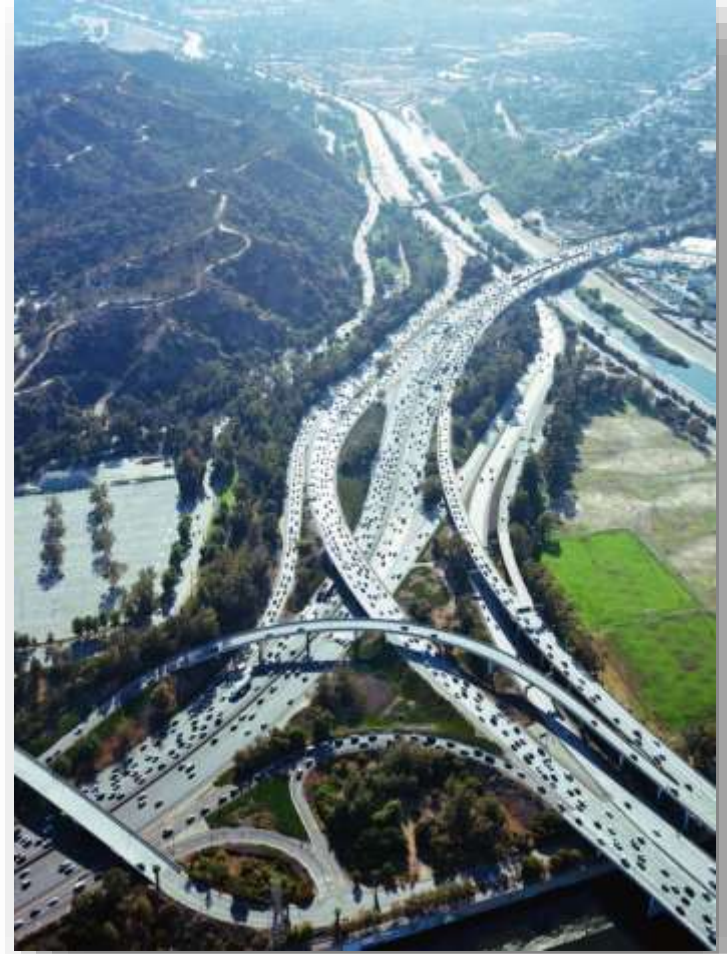
Modern Ulaşım Sistemlerinin Gelişimi

Günümüzde ulaşım araçları, demir çelik sanayisinin gelişmesine ve enerji kaynaklarının kullanımına paralel olarak da gelişmiştir.

Modern Ulaşım Sistemlerinin Gelişimi

Ulaşım araçlarında yıllar içinde sağlanan gelişmeler, ulaşım sistemlerini etkilemiştir.

Modern Ulaşım Sistemlerinin Gelişimi

Günümüzde kıtalar arasında çok gelişmiş kara yolu, demir yolu, deniz yolu ve hava yolu ulaşım ağları kurulmuştur.

Modern Ulaşım Sistemlerinin Gelişimi

Ulaşım ağları bölgeler arasında sosyal ve ekonomik ilişkileri geliştirmektedir.

Modern Ulaşım Sistemlerinin Gelişimi

Bir ulaşım ağı, iki ya da daha çok merkezi birbirine bağlayan çok sayıdaki yollardan oluşur.

Modern Ulaşım Sistemlerinin Gelişimi

Ulaşım ağlarının doğmasında

Doğal koşullar

Ekonomik,

Stratejik,

Sosyal,

Kültürel,

Siyasi,

Nedenler etkilidir

Türkiye'de Ulaşım

Türkiye'de Ulaşım

Ekonomilerdeki gelişmeler, bölgeler arasındaki ilişki ve iş bölümü artmaktadır. Bu da ulaşım sistemlerini geliştirmektedir

Avrupa, Kafkasya, Orta Asya, Kuzey Afrika ve Orta Doğu'yu birleştiren ulaşım yolları, enerji taşımacılığında Türkiye'yi merkezî bir konuma getirmiştir.

	Resmî Dil	SVN	Slovence
TC	Fin	FI	Finnish
Avr	Alman	DE	German
Avr	Fransız	FR	French
Avr	İspanyol	ES	Spanish
Avr	İtalyan	IT	Italian
Avr	Rus	RU	Russian
Avr	Polonya	PL	Polish
Avr	Macar	HU	Hungarian
Avr	Yunan	GR	Greek
Avr	Portekiz	PT	Portuguese
Avr	İngilizce	EN	English
Avr	Danimarka	DA	Danish

Harita Genel Kurulunca 2010 yılında yayımlandı. www.ngm.mil.tr

Avrupa ülkelerini Orta Doğu'ya bağlayan kara yolları, Türkiye üzerinden geçer.

Avr. Birliği	SVN	Slovenya
BE	BE	Belçika
FR	FR	Fransa
IT	IT	İtalya
PL	PL	Polonya
PT	PT	Portekiz
ES	ES	İspanya
GR	GR	Yunanistan
CY	CY	Kıbrıs Cumhuriyeti
TR	TR	Türkiye
UK	UK	İngiltere
DK	DK	Danimarka
SE	SE	İsveç
NO	NO	Norveç
FI	FI	Fine
IS	IS	İzlanda
RU	RU	Rusya
UA	UA	Ukrayna
BY	BY	Belarus
MD	MD	Moldova
RO	RO	Romanya
BG	BG	Bulgaristan
HR	HR	Hırvatistan
SI	SI	Sırbistan
BA	BA	Bosna Hersek
AL	AL	Almanya
GR	GR	Greciya
TR	TR	Türkiye
GE	GE	Gürcistan
AM	AM	Azerbaycan
AZ	AZ	Azerbaycan
RU	RU	Rusya
UZ	UZ	Özbekistan
TK	TK	Türkmenistan
IR	IR	İrlanda
AF	AF	Afganistan
PK	PK	Pakistan
IN	IN	İndiya
BD	BD	Bangladeş
TH	TH	Tayland
MY	MY	Malezya
SG	SG	Singapur
PH	PH	Filipinler
JP	JP	Japonya
KR	KR	Güney Kore
NP	NP	Nepal
BT	BT	Bhutan
MO	MO	Macau
HK	HK	Hong Kong
TL	TL	Tayvan
RU	RU	Rusya
UA	UA	Ukrayna
BY	BY	Belarus
MD	MD	Moldova
RO	RO	Romanya
BG	BG	Bulgaristan
HR	HR	Hırvatistan
SI	SI	Sırbistan
BA	BA	Bosna Hersek
AL	AL	Almanya
GR	GR	Greciya
TR	TR	Türkiye
GE	GE	Gürcistan
AM	AM	Azerbaycan
AZ	AZ	Azerbaycan
RU	RU	Rusya
UZ	UZ	Özbekistan
TK	TK	Türkmenistan
IR	IR	İrlanda
AF	AF	Afganistan
PK	PK	Pakistan
IN	IN	İndiya
BD	BD	Bangladeş
TH	TH	Tayland
MY	MY	Malezya
SG	SG	Singapur
PH	PH	Filipinler
JP	JP	Japonya
KR	KR	Güney Kore
NP	NP	Nepal
BT	BT	Bhutan
MO	MO	Macau
HK	HK	Hong Kong
TL	TL	Tayvan

Karadeniz kıyısındaki ülkeler, İstanbul ve Çanakkale boğazları ile Marmara ve Ege denizleri üzerinden Akdeniz'e ve okyanuslara ulaşır.

HABER

Cumhuriyet'in 100. yılında tüm yurdu otoyollar saracak

Karayolları Genel Müdürlüğü, Cumhuriyetimizin 100. yılında otoyol ağını 7.516 km'ye çıkaracak. Böylece 1000 km²' ye AB ülkeleri gibi 8,8 km olacak

Karayolları Genel Müdürlüğü, dünyada ve Avrupa ülkelerinde olduğu gibi otoyolların birbirleriyle kesintisiz hale getirilmesi için önemli projeleri hayata geçiriyor. Avrupa'yı, Kafkaslar ve Ortadoğu'ya bağlayan Türkiye'de, batıdan doğuya kesintisiz ulaşım imkanı sağlayacak otoyol ağının 2023'e kadar tamamlanması öngörülüyor.

Cumhuriyetin 100. kuruluş yıl dönümüne kadar toplam 5 bin 278 kilometre otoyol ağının kurulması planlanıyor. Buna göre, finansmanı YİD(Yap İşlet Devret) modelli ihalelerle özel sektörden temin edilecek projelerin maliyetinin 80 milyar doları aşması bekleniyor. Bu projelerin hayata geçirilmesiyle Türkiye, 2023 yılında 7 bin 516 kilometre uzunluğunda otoyol ağına sahip olacak.

Ulaşım Sistemlerinin Ekonomik Faaliyetlerle İlişkisi

Ulaşım Sistemlerinin Ekonomik Faaliyetlerle İlişkisi

Bir ülkenin ekonomik kaynaklarının değerlendirilmesinde, diğer ülkelerle ticari, kültürel ilişkilerinin kurulabilmesinde ulaşım sistemlerinin önemi büyüktür.

Afrika

Ulaşım Sistemlerinin Ekonomik Faaliyetlerle İlişkisi

**Küreselleşen dünyada,
gelişmiş ulaşım
sistemine sahip
olmayan bir ülkenin
dünya ile bağlantısı
zayıf kalacaktır.**

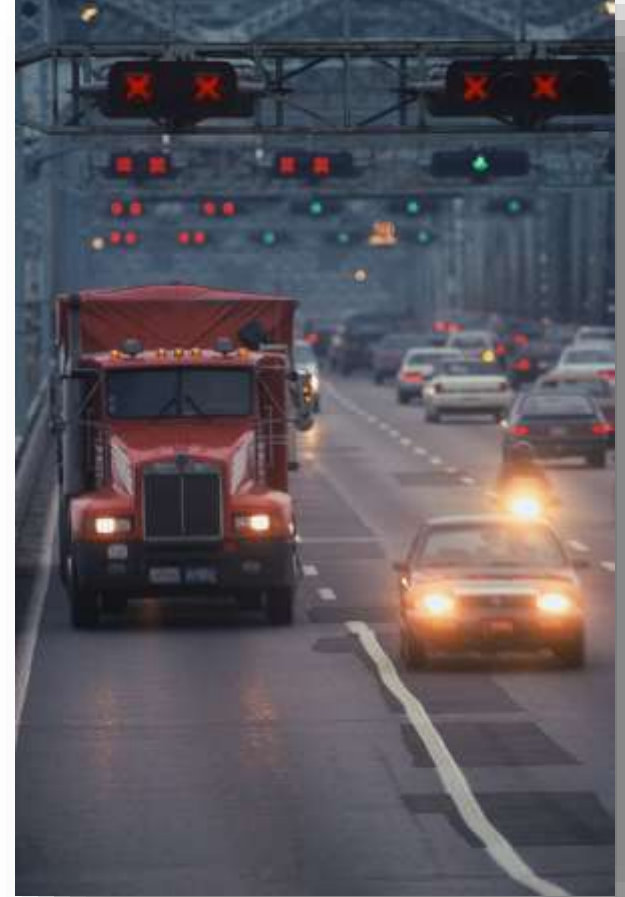

Ulaşım,

1) **Ekonomik kaynakların değerlendirilmesini sağlar**

2) **Ülkelerle ticari ve kültürel ilişkileri canlandırır.**

3) **Ham maddenin üretim merkezlerine, işlendikten sonra tüketim merkezlerine taşınmasını sağlar**

Ulaşım,

4) Farklı fiziki ve beşerî özelliklere sahip bölgeler arasındaki bağlantıyı sağlar.

5) Bölge'de bulunmayan bir ham maddenin başka bölgeden temin edilmesini sağlar

6) Farklı bölgelerde aynı ham maddeye dayalı sanayi kolları gelişebilir.

Ulaşım,

7) Sanayi ve ticareti geliştirir

8) Sanayi şehirlerinin ortaya çıkmasını kolaylaştırır. (İstanbul, Kocaeli, Sakarya)

9) Üretilen tarımsal ürünlerin pazarlara ulaştırılmasını sağlar

10) Üretim ve tüketim merkezleri arasındaki bağlantıyı sağlar

Yerleşmelerin Gelişmesinde Ulaşımın Etkisi

Yerleşmelerin Gelişmesinde Ulaşımın Etkisi

Belirli bölgelerdeki şehirlerin göçlere bağlı olarak aşırı bir şekilde nüfuslanması, şehir alanlarının genişlemesine ve trafik sorunlarının yaşanmasına neden olmaktadır.

Ulaşım, şehirlerin büyümesi üzerinde de etkili olduğundan, şehir planlamasında büyük önem taşır.

Yerleşmelerin Gelişmesinde Ulaşımın Etkisi

*Büyük şehirlere besin,
ham madde ve diğer
ürünlerin getirilmesi,
şehirlerde üretilen
maddelerin dağıtımı
ulaşım ile gerçekleşir.*

Yerleşmelerin Gelişmesinde Ulaşımın Etkisi

Şehir içi ulaşım ve şehrin büyümeye devam etmesi, trafik sorunlarının da giderek artmasına neden olmaktadır.

Yerleşmelerin Gelişmesinde Ulaşımın Etkisi

Günümüzde özellikle şehirlerin çevresine yapılan otoyolları şehirlerin kırsal alanlara hızla yayılmasına neden olmaktadır.

Ders Dışı Etkinlik

Bazı şehirler gelişimlerini büyük ölçüde kara yollarının kavşak noktasında bulunmalarına borçludurlar. Aksaray ve Afyonkarahisar gibi.

Türkiye'de ulaşım ağı, uzunlu ve nitelik bakımından istenilen düzeye çıkarılamamıştır.

Ulaşım ağının gelişimini engelleyen koşullar göz önüne alındığında, bunlardan hangisinin etkisi artarak sürmektedir?

A) İnsan gücü

B) Yerçekilleri

C) Yapım giderleri

D) İklim

E) Teknoloji

Türkiye'de kara yoluyla yapılan taşımacılığın diğer ulaşım biçimlerinden daha fazla olmasında en önemli etken aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Taşıtların bir kısmının Türkiye'de üretilmesi
- B) Kara yolu taşımacılığının ucuz olması
- C) Yol boyunca konaklama tesislerinin bulunması
- D) Taşıt kapasitelerinin artması
- E) Kara yoluyla Türkiye'nin her yerine ulaşılabilmesi

Yararlanılan Başlıca Basılı Kaynaklar

- **Komisyon, Coğrafya 12 MEB Ders Kitabı, İstanbul 2011**
- **Sema KÖROĞLU, Mahmut KÖROĞLU, Coğrafya 12, Esen Yay, Ankara 2009**
- **Cumhur ABAY, Coğrafya 12, Esen Yay, Ankara 2011**
- **Komisyon, ÖSS Coğrafya Mekânsal Bir Sentez, Zirve Yayınları, İzmir 2008**